

Omkostnings- vurdering af Gruppeforløbet MindSpring

Oktober 2015

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Center for Data, Analyse og Metode
Udgivet: Oktober 2015

Download eller se til rapporten på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Kort om metoden	5
Input og antagelser	6
<i>Kilder</i>	6
<i>Scenaripecifikation</i>	6
<i>Omkostningskomponenterne</i>	7
Resultater	10
Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger	11

Indledning

Socialstyrelsens mål er at arbejde videns- og evidensbaseret. Vi har derfor fokus på at udvikle og implementere indsatser, der er veldokumenterede og baseret på viden om målgruppe, metode, implementering, effekter og økonomi.

Viden om økonomi indebærer optimalt set to elementer: Et estimat for omkostninger forbundet med indsatsen og et estimat for de forventede nettogevinster, der følger af indsatsens formodede effekt. I denne rapport præsenteres **omkostningsvurderingen af MindSpring**. Vurderingen er lavet med Socialstyrelsens model til omkostningsvurderinger. Denne beskrives kort i bilag A. For yderligere uddybning henvises til Socialstyrelsens Quickguide til vurdering af omkostninger ved sociale indsatser og metoder¹.

Omkostningerne beregnes som de gennemsnitlige omkostninger pr. deltagerforløb i et specificeret scenarie. Resultatet af omkostningsvurderingen være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

En samlet omkostningsvurdering består af et kvantitativt estimat sammen med en kvalitativ beskrivelse af de omkostningselementer, der ikke kan kvantificeres og/eller værdisættes. Begge dele behandles ligeværdigt i den samlede omkostningsvurdering.

¹ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/quickguide-til-omkostningsvurderinger.pdf>

Kort om metoden

MindSpring (MS) er et psykosocialt gruppeforløb, der tilbydes flygtninge og indvandrere med henblik på at sætte fokus på de følger, der kan opstå på baggrund af krig og flugt. Metoden er udviklet i Holland og bygger på en peer-to-peer tilgang, hvor forløbet foregår på deltagernes modersmål med en tolk til stede.

Dansk Flygtningehjælp har siden 2010 udviklet og implementeret metoden i en dansk kontekst. Metoden har været afprøvet som et udviklingsprojekt i en række kommuner enten som et forældre- eller ungeforløb. Dansk Flygtningehjælp arbejder fortsat på at udvide målgruppen og antallet af temaer i forbindelse med eksilproblematikker. Med tiden forventes MindSpring at kunne tilbydes i alle kommuner i forbindelse med arbejdet med at modtage flygtninge og indvandrere.

Generelt har der været få udfordringer i udarbejdelsen af omkostningsvurderingen, da metoden er velbeskrevet og afprøvet i en dansk kontekst.

I forbindelse med omkostningsvurderingen har der været enkelte analyse-mæssige udfordringer, da nogle oplysninger ikke umiddelbart har været kvantificerbare, hvorfor disse i stedet vil blive beskrevet kvalitativt.

De ikke kvantificerbare oplysninger kan anføres som: transport af tolk samt tid brugt i forbindelse med planlægning, rekruttering og motivation af deltagerne.

Input og antagelser

Kilder

Input til analysen stammer fra følgende kilder:

- Als Research (2012): *Slutevaluering af projekt MindSpring – forældregrupper for asylansøgere og flygtninge.*
- Als Research (2014): *Evaluering af MindSpring – Trænerkursus og gruppeforløb for unge.*
- Hallas, Vibeke (2014a): *Manual. MindSpring for unge. Grupper for og med unge flygtninge. Forebyggende og identitetsstærkende indsats.* Center for Udsatte Flygtninge, Dansk Flygtningehjælp.
- Hallas, Vibeke (2014b): *Manual. MindSpring for og med flygtninge- og indvandrerforældre med teenagebørn.* Center for Udsatte Flygtninge, Dansk Flygtningehjælp.
- <http://vidensportal.dk/temaer/Tidlig-indsats/indsatser/mindspring>

Der har dog vist sig et behov for at supplere de tilgængelige oplysninger for at kunne lave en så fuldstændig omkostningsvurdering som muligt. Derfor har Anna Mathilde Jensen fra Dansk Flygtningehjælp bistået med yderligere oplysninger.

Scenariespecifikation

Omkostningsvurderingen bygger på et scenarie, hvor en kommune implementerer MS og etablerer et team bestående af én MS-træner, der er frivillig og har flygtninge- eller indvandrerbaggrund, én medtræner, der er en professionel fagperson, og én tolk.

Et gruppeforløb varer 8-9 uger med et møde om ugen, og teamet forventes at kunne arbejde med 8-10 deltagere ad gangen. I dette scenarie tager beregningerne udgangspunkt i et gruppeforløb med 10 deltagere, der strækker sig over 8 uger.

Da MS-træneren er frivillig, forventes der at være stor variation i, hvor længe denne bliver i stillingen. I forbindelse med denne omkostningsvurdering, antager vi, at MS-træneren fortsætter i 2 forløb, der er fordelt over 1 år.

På baggrund af tidligere erfaringer forventes et gennemsnitligt frafald af deltagere på 10 %. Gennemførelsesprocenten har dog vist sig at være meget afhængig af kommunens geografiske placering og størrelse, men også afhængig af om deltagerne er forældre eller unge.

Yderligere gælder det for dette scenarie, at Den Obelske Familiefond yder et tilskud til Dansk Flygtningehjælp på 1 million kroner over de næste 3 år. Dette tilskud finansierer blandt andet en del af udgifterne til uddannelsen og anden bistand fra Dansk Flygtningehjælp. Såfremt der ikke ydes et yderligere tilskud, når den 3-årige periode er ovre, må omkostningerne til Dansk Flygtningehjælps bistand forventes at stige i pris.

Omkostningskomponenterne

Forberedelse

Der er ingen omkostninger forbundet med forberedelse af indsatsen.

Uddannelse

Uddannelsen består for MS-træneren af et 7-dages kursus afholdt af Dansk Flygtningehjælp, mens medtræneren deltager 2 af disse dage. Efter endt uddannelse skal MS-træneren gennemføre et gruppeforløb for at blive certificeret.

Prisen for uddannelsen dækkes af en forløbspakke, der koster 20.000 kroner. Dette beløb dækker over både MS-træneren og medtrænerens uddannelse, supervision, evaluering og MS-trænerens transport i forbindelse med gruppeforløbet, uddannelse, konferencer eller lignende, mens prisen dog er eksklusiv transport for medtræneren. Som tidligere nævnt er prisen på denne forløbspakke afhængig af den fondsbevilling Dansk Flygtningehjælp modtager, hvorfor denne pris må forventes at kunne variere som følge heraf.

Rejseudgifterne for medtræneren baseres på de generelle estimater for indlandsrejser i Socialstyrelsens model (se bilag A).

Vi antager i dette scenarie, at uddannelsen har en levetid på 1 år for MS-træneren, mens levetiden vil være 3 år for medtræneren, hvorefter det vil være nødvendigt at uddanne nyt personale som følge af personaleudskiftning.

Endelig vil der være ikke-kvantificerbare omkostninger forbundet med uddannelsen i form af udgifter i forbindelse med rekrutteringen af den frivillige MS-træner, hvor variationen forventes at være stor imellem forskellige kommuner. I nogle kommuner vil man med det samme kunne udpege en person, der vil være ideel som MS-træner, mens man i andre kommuner ikke har et stort nok kendskab til målgruppen til, at dette kan lade sig gøre. Herved vil rekrutteringen kunne være betydelig omkostning.

Drift af indsatsen

Afholdelse af gruppeforløbet kræver indledningsvist planlægning af selve møderne, eksempelvis at finde egnede mødelokaler, hvilket dog ikke indgår i denne omkostningsvurdering.

MS-træner og medtræner i teamet forventes at skulle bruge 8 x 3 timer pr. forløb på møderne, hvilket inkluderer en halv time til forberedelse før hvert møde og en halv time til evaluering efter hvert møde. Halvvejs gennem første gruppeforløb vil begge også blive tilbudt 2 timers supervision.

Tolken forventes at benytte 2 x 8 timer pr. forløb på selve mødet, samt en time inden opstart af gruppeforløbet til orientering om selve forløbet. Yderligere vil der være omkostninger forbundet med aflønning af tolken under dennes transport, hvilket antages i gennemsnit at have et omfang på 1 time per møde. Dette kan dog variere alt afhængigt af lokalområdet.

Yderligere har medtræneren ansvaret for at kontakte deltagerne på dagen forud for møderne med henblik på at mindske frafaldet. Da behovet herfor kan variere en del fra forløb til forløb, antages det, at medtræneren i gennemsnit skal afsætte 1 time hertil pr. møde.

I forbindelse med møderne skal man være opmærksom på, at der skal afsættes ressourcer til en flip-over, kaffe/the, kopier, skriveredskaber og papir. Disse udgifter afhænger af, hvad den enkelte kommune vælger at tilbyde, men antages at ligge på 1000 kroner per forløb.

Når det første gruppeforløb er blevet afholdt, sikrer Dansk Flygtningehjælp, at dette efterfølgende evalueres. I denne forbindelse tager en medarbejder fra Dansk Flygtningehjælp ud til den pågældende kommune. Evalueringen har ligesom supervisionen et tidsmæssigt omfang på 2 timer, hvor både MS-træner og medtræner deltager.

Endelig vil der være omkostninger forbundet med driften, der ikke umiddelbart kan kvantificeres. Disse drejer transport af tolk til og fra møderne, samt medtrænerens arbejde med at rekruttere og motivere deltagerne til at komme til gruppemøderne. Denne del varierer ofte en del, og kan have et betydeligt omfang.

Medarbejdernes lønniveau

MS-træneren er, som tidligere nævnt, frivillig, hvorfor der ikke vil være lønomkostninger forbundet med dennes tid.

Medtræneren antages at have et lønniveau svarende til det for en socialrådgiver i en kommune, mens tolken aflønnes i henhold til det kommunale lønniveau for dennes faggruppe.

Det skal dog bemærkes, at lønniveau i teamet kan variere, da stillingen som medtræner kan besættes af forskellige faggrupper.

Lønomkostningerne tillægges en standard overhead på 20 pct. (se bilag A).

Investeringer i materiel

Der er ingen omkostninger forbundet med investeringer i materiel.

Øvrige omkostninger

3-4 måneder efter uddannelsen af MS-træner og medtræner afholder Dansk Flygtningehjælp en erfaringsudvekslingsdag for alle trænere og medtrænere, der har deltaget i det pågældende kursus, hvorfor både MS-træner og medtræner deltager. Transport for MS-træner dækkes også i dette tilfælde af prisen for forløbet, mens kommunen betaler for medtrænerens tid og transport brugt i forbindelse hermed.

Ligeledes afholder Dansk Flygtningehjælp årligt et landsmøde i enten København eller på Fyn for MS-træneren. Deltagelse i disse er frivillig og gratis, og her er transport for MS-træneren ligeledes dækket af forløbet. Rejseudgifter baseres på de generelle estimater for indlandsrejser i Socialstyrelsens model (se bilag A).

Er der behov for yderligere supervision, konsultation eller evaluering udover det første gruppeforløb kan dette tilkøbes af Dansk Flygtningehjælp, hvilket vil have en pris på 1.000 kr. pr. time (inkl. transport). Dette indgår ikke i denne beregning.

Fra januar 2016 og tre år frem vil MindSpring være tilkøbet et forskningsprojekt, hvorfor kommunerne skal forvente at afsætte tid til deltagelse heri. Dette indgår ikke i beregningen.

Som nævnt i scenariespecifikationen kan der være stor variation i, hvor længe den frivillige forventes at fortsætte som MS-træner. I et sådant tilfælde kan den pågældende kommune naturligvis vælge at uddanne en ny MS-træner, men et alternativ hertil kan også være at benytte en allerede certificeret MS-træner fra en nabokommune, og i forbindelse hermed tilbyder Dansk Flygtningehjælp et matching-forløb. Dette koster 10.000 kroner, hvilket dækker at finde en certificeret MS-træner, opkvalificering af medtræner, supervision og evaluering. Hvis man anvender denne løsning, bliver prisen for MindSpring således lavere end den her beregnede.

Resultater

Her præsenteres resultaterne baseret på ovenstående input og antagelser. Scenariet bag beregningen ses i tabel 1.

Tabel 1: Specifikation af scenariet bag beregningen

Antal driftsår	1
Antal gennemførte deltagerforløb pr. år	2

Det samlede kvantitative omkostningsestimat ses i tabel 2.

Tabel 2: Kvantitativt omkostningsestimat

Omkostning	Samlet
Omkostninger, pr. gennemført deltagerforløb	4.362 kr.
Omkostninger, pr. påbegyndt deltagerforløb	3.926 kr.
Omkostninger pr. gruppeforløb	39.258 kr.

I tabel 3 ses en opgørelse over den samlede omkostningsvurdering pr. gennemført forløb – dvs. både det kvantitative omkostningsestimat og de ikke-quantificerede omkostninger.

Tabel 3: Samlet overblik over omkostningerne

Omkostningselement	Kvantitativt omkostningsestimat, pr. gennemført deltagerforløb	Ikke-quantificerede omkostninger
Forberedelse	0 kr.	
Uddannelse	1.564 kr.	Rekruttering af frivillig MS træner
Drift af indsatsen	2.508 kr.	Planlægning af møderække, transport af tolk, rekruttering og motivation af deltagere
Investeringer	0 kr.	
Øvrige omkostninger	289 kr.	
Tilskud	0 kr.	
<i>I alt</i>	<i>4.362 kr.</i>	

Følsomhedsanalyse

Resultaterne beskrevet ovenfor er afhængige af de antagelser, som er valgt i scenariespecifikationen, eksempelvis i forhold til antal forløb pr. år. Derfor har vi lavet en følsomhedsanalyse, hvor vi har ændret på disse forudsætninger for at vise variationen i resultatet.

Tabel 4 viser resultatet for de samlede kvantitative omkostninger ved alternative antal forløb pr. team pr. år.

Tabel 4: Følsomhedsanalyse

Omkostning	1 forløb pr. år	2 forløb pr. år	4 forløb pr. år
Omkostninger, pr. gennemført	6.297 kr.	4.362 kr.	3.394 kr.

Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger

Socialstyrelsens model for omkostningsvurderinger baserer sig på følgende principper:

Budgetøkonomisk opgørelse

Omkostningsvurderingens fokus er på de faktiske udgifter forbundet med opstart og drift af en given indsats eller metode, dvs. der er tale om en budgetøkonomisk opgørelse. Det betyder bl.a., at omkostningerne opgøres ekskl. moms, i det omfang den pågældende aktør er fritaget for betaling heraf, hvilket normalt gør sig gældende for offentlige myndigheder. Udgifterne opdeles på de centrale aktører - typisk kommunen og de øvrige offentlige kasser.

Den budgetøkonomiske opgørelse adskiller sig fra den velfærdsøkonomiske tilgang, som opgør og værdisætter al ressourceforbrug forbundet med indsatsen i pengeenheder (eksempelvis anvendelse af private borgeres tid). For uddybning heraf henvises til Socialstyrelsens brugervejledning for samfundsøkonomiske evalueringer².

Scenarieberegning

Beregningen foretages for et eller flere specificerede scenarier, hvor der bl.a. indgår antagelser om indsatsens omfang og varighed. Disse antagelser er afgørende for omkostningsestimatet. Jo større en del af omkostningerne der er faste, dvs. er uafhængige af antal driftsår for indsatsen og/eller omfanget af indsatsen, jo mere vil omkostningsestimatet variere som følge af det opstillede scenarie. I de tilfælde, hvor mange omkostninger er faste, vil det være hensigtsmæssigt at opstille flere scenarier, så man får et spænd for omkostningerne.

Bruttoomkostninger

Vi estimerer bruttoomkostningerne ved indsatsen. Dvs. at vi ikke modregner de besparelser, der følger af et eventuelt bortfald af en eksisterende indsats overfor målgruppen.

Faste priser

Alle omkostninger opgøres i faste priser for det aktuelle prisår.

Omkostninger per deltagerforløb baseret på nettonutidsberegning

Resultatet opgøres som *omkostninger pr igangsat og pr. gennemført deltagerforløb*. Disse er estimeret på baggrund af de samlede omkostninger opgjort som nettonutidsværdien (NNV) over driftsperioden.

I beregningen af NNV anvender vi en diskonteringsrate på 4 pct.

² <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/samfundsokonomisk-evaluering-pa-socialområdet-brugervejledning.pdf>

Opstartsomkostninger

Vi beregner også opstartsomkostningerne. Opstartsomkostninger omfatter omkostninger til de aktiviteter, der skal gennemføres, inden driften af indsatsen kan gå i gang.

Restværdi af investeringer

Som udgangspunkt medregner vi restværdi af investeringer, der evt. ikke er afskrevet ved driftsperiodens udløb. Hvis der fx foretages en investering ved opstart på 100 kr. med en levetid på 10 år, vil omkostningerne i et treårigt projekt beløbe sig til 30 kr. hvis man ser bort fra diskonteringsraten. Såfremt der ikke er medregnet restværdi, har vi angivet dette under beskrivelsen af den pågældende investering.

Overhead

For nogle omkostningselementer kan der være dele af ressourceforbruget, der ikke fanges med det anvendte prisestimat. I de tilfælde tilføjer vi et overhead på omkostningen. Dette gælder bl.a. for omkostninger til medarbejdere. Her bruger vi lønudgifterne som prisestimat og medregner et overhead for de øvrige omkostninger til medarbejdere (f.eks. udgifter til medarbejderadministration, kontorplads, IT mv).

Enhedspriser og centrale parametre

Omkostningsvurderingen er baseret på en række enhedspriser og centrale parametre, der er generelle i den forstand, at de kan gå på tværs af indsatser. Disse omfatter:

- Diskonteringsrate (4 pct.)
- Standard overhead (20 pct.)
- Deflator (forbrugerprisindekset)
- Timenorm for offentligt ansatte (1.418 timer)
- Lønninger for offentligt ansatte: (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor)
- Estimat for rejseomkostninger og dagpenge ved overnatning indenlands og udenlands
- Satser for hoteldispendation ved overnatning indenlands og udenlands
- Estimat for udgifter til teknisk udstyr.